

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Çocuk yaşıta evlilikler, Türkiye’de uzun yıllardır çözüm bekleyen önemli bir toplumsal sorundur. Kız çocuklarının erken yaşıta evlendirilmesi, fiziksel, psikolojik ve sosyal gelişimlerini ciddi şekilde olumsuz etkilemektedir. Erken yaşıta evlilikler, kız çocuklarının eğitim hayatından kopmasına, erken yaşıta anne olmalarına ve sağlık riskleri nedeniyle hayatlarını kaybetme tehlikesiyle karşı karşıya kalmalarına yol açmaktadır.

Erken yaşıta evlilikle bağlantılı doğumlar, ciddi sağlık risklerini beraberinde getirmektedir. Türkiye’de kadınların %26’sı 18 yaşından önce evlenmiş, %10’u ise 18 yaşından önce doğum yapmıştır. Son altı yılda 142.298 reşit olmayan anne kaydedilmiştir. Çocuk yaşıta gebelikler, yüksek anne ve bebek ölümü riskine yol açmakta olup, 15-19 yaş arasındaki kız çocuklarında gebelik ve doğum komplikasyonları önde gelen ölüm nedenleri arasında yer almaktadır. Erken yaşıta doğum nedeniyle hayatını kaybeden kadınlara dair spesifik ve güncel verilere erişim oldukça sınırlıdır.

Son yıllarda çocuk yaştaki evliliklerin tamamen ortadan kaldırılması için daha güçlü politikalar, etkin denetim mekanizmaları ve cezai yaptırımlar gerekmektedir. Örneğin, 2002 ile 2014 yılları arasında 16 ve 17 yaşlarında toplam 504.957 çocuk evlendirilmiştir. Bu veriler, her yıl on binlerce kız çocuğunun eğitim, sağlık ve temel haklarından mahrum bırakıldığını göstermektedir. UNFPA verilerine göre Türkiye’de şu anda 18-45 yaş arasındaki her 5 kadından 1’i çocuk yaşıta evlenmiştir. Bu kadınların üçte biri çocuk yaşıta anne olurken, yarısı fiziksel şiddete maruz kalmaktadır. Özellikle kırsal bölgelerde kayıt dışı evliliklerin yaygın olduğu bilinmekte ve bu durum resmi verilere tam olarak yansımamaktadır.

Mevcut yasal düzenlemelerin uygulanabilirliği, denetim süreçleri ve cezai yaptırımların caydırıcılığı konusunda soru işaretleri bulunmaktadır. Çocuk yaşıta evlilikleri önlemek amacıyla uygulanan politikaların etkinliği ve sahada yaşanan sorunlar çocuk yaşıta evliliklerin nedenleri, sonuçları, bu evliliklere bağlı ölümler ve alınan önlemler ile eksikliklerin belirlenmesinin yanında çözüm önerilerinin geliştirilmesi ve gerekli hukuki ve idari önlemlerin alınması amacıyla bu konuda Anayasa’nın 98, İçtüzüğü’nün 104 ve 105. maddeleri uyarınca Meclis araştırması açılmasını arz ederim.

Saygılarımla. 10.03.2025

Ahmet Boan Jazgan
Edirne Mu.
Ayn

Ömer Fethi Gürer
Niğde Milletvekili

1102 Sayılı Meclis Araştırma Önergesinin İmza Çizelgesi

Adı Soyadı	Seçim Bölgesi	İmza
1 Mahir PAZAR	İzmir M.	Mahir Pazar
2 Ayhan BARUT	Akara	Ayhan Barut
3 Seyit Taron	Ordu	Seyit Taron
4 Ali ÖZMUNİ	K. MANİ	Ali Özmunî
5 Gönül Aksoy İyemli	İst.	Gönül Aksoy İyemli
6 Serkan SAR	B. Akara	Serkan Sar
7 Özgün ÇAYLAN	Çankale M.	Özgün Çaylan
8 Verdi Gündoğdu	Kırklareli M.	Verdi Gündoğdu
9 Velî Ağbaba	Malatya M.	Velî Ağbaba
10 Servet Mullaoglu	Hatay M.	Servet Mullaoglu
11 Melih Meriç	Görsel M.	Melih Meriç
12 Emin Karakör	Aydın M.	Emin Karakör
13 Tuncer Aşer	Bolu	Tuncer Aşer
14 Hikmet Yılmaz HAUCI	ISPARTA	Hikmet Yılmaz Hacı
15 Gizem ÖZCAN	MUĞLA	Gizem Özcan
16 Nail Cüler	Kocaeli	Nail Cüler
17 Ufuk Gökçe	Eskişehir	Ufuk Gökçe
18 ÖZAL KARASU	Sivas M.	Özal Karasu
19 Nurhan Altınbaş	İzmir M.	Nurhan Altınbaş
20 Hacer ÖZTÜRK	Bursa M.	Hacer Öztürk

